NÁVRH

na skrátené legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení zákon č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky sa predkladá návrh na skrátené legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení zákon č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony na základe § 89 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky.

Zákon č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony bol prijatý predovšetkým na vykonanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 z 31. mája 2023 o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010 (Ú. v. EÚ L 150, 9. 6. 2023) v platnom znení (ďalej len „nariadenie o odlesňovaní“).

Nariadenie o odlesňovaní ukladá povinnosti hospodárskym subjektom a obchodníkom, ale aj členským štátom Európskej únie v oblasti umiestňovania na trh, sprístupňovania na trh a vývozu príslušných komodít, ktorými sú drevo, kakao, káva, sója, palma olejná, kaučuk a hovädzí dobytok a príslušných výrobkov s cieľom prispieť k zníženiu globálneho odlesňovania a podielu Európskej únie na emisiách skleníkových plynov a strate biodiverzity.

Európska komisia 23. septembra 2025 na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo oznámila zámer opakovane odložiť termín začiatku uplatňovania nariadenia o odlesňovaní o jeden rok na 30. december 2026, pričom ako dôvody uviedla obavy z narušenia svetového obchodu a nepripravenosť technických kapacít informačného systému zriadeného podľa čl. 33 tohto nariadenia, ktorý je pre jeho správnu aplikáciu nevyhnutný. Následne 21. októbra 2025 Európska komisia predstavila návrh na zmenu nariadenia o odlesňovaní, v ktorom navrhuje viacero zmien a doplnení týkajúcich sa najmä pojmov, zníženia rozsahu povinností a odloženia uplatňovania nariadenia pre určité subjekty a zavedenia prechodného polročného obdobia bez sankcií.

Z dôvodu, že zmena nariadenia o odlesňovaní je v súčasnosti len v štádiu návrhu a s ohľadom na dĺžku legislatívneho postupu Európskej únie, ako aj následného legislatívneho procesu v Slovenskej republike je potrebné odložiť účinnosť zákona č. 81/2025 Z. z. a vytvoriť časový priestor na jeho novelizáciu v súlade s pripravovanými zmenami nariadenia o odlesňovaní po ich schválení a na zabezpečenie dostatočnej legisvakančnej lehoty pre adresátov predmetnej právnej úpravy.

Cieľom vládneho návrhu zákona je posunutie účinnosti niektorých ustanovení zákona č. 81/2025 Z. z., ktorými sa vykonáva nariadenie o odlesňovaní, v nadväznosti na návrh

Európskej komisie na zmenu nariadenia o odlesňovaní z 21. októbra 2025. Okrem posunutia dátumu nadobudnutia účinnosti dotknutých ustanovení zákona č. 81/2025 Z. z. a aktualizácie súvisiacich prechodných ustanovení sa vo vládnom návrhu zákona nenavrhujú žiadne zmeny vecného charakteru.

Oneskorená zmena zákona č. 81/2025 Z. z., tzn. zmena po nadobudnutí účinnosti dotknutých ustanovení 29. decembra 2025 a 30. decembra 2025, by mohla ohroziť plnenie záväzkov Slovenskej republiky voči Európskej únii a tiež výkon štátneho dozoru v oblasti uvádzania dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh, keďže by Slovenská lesnícko-drevárska inšpekcia mohla stratiť právny základ k výkonu štátneho dozoru v oblasti uvádzania dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh Európskej únie, čím by došlo k znefunkčneniu činnosti orgánu štátnej správy pre štátny dozor nad legálnym trhom s drevom a výrobkami z dreva. Zároveň by Slovenská republika bez adekvátnej a včasnej zmeny zákona č. 81/2025 Z. z. nemohla plniť povinnosti voči Európskej únii, ktoré jej vyplývajú z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 295, 12. 11. 2010) v platnom znení, čo by mohlo byť Európskou komisiou považované za nesplnenie povinností vyplývajúcich Slovenskej republike z primárneho práva Európskej únie a následne viesť ku konaniu proti Slovenskej republike.

V súvislosti s pripravovanou zmenou nariadenia o odlesňovaní a potrebou vytvorenia dostatočného časového rámca na zosúladenie národnej legislatívy s právom Európskej únie v oblasti opatrení na zmiernenie globálneho odlesňovania, ako aj v snahe predísť možnému konaniu proti Slovenskej republike vrátane možných negatívnych finančných dopadov pre Slovenskú republiku sa navrhuje Národnej rade Slovenskej republiky, aby vzhľadom na mimoriadne okolnosti, v dôsledku ktorých by mohlo dôjsť k značným hospodárskym škodám, prijala vládny návrh zákona na ďalšie ústavné prerokovanie v skrátenom legislatívnom konaní. Z dôvodu potreby eliminácie hroziacich značných hospodárskych škôd je žiaduce prijať potrebné úpravy v zákone č. 81/2025 Z. z. s účinnosťou najneskôr od 28. decembra 2025, čo možno zabezpečiť len prerokovaním vládneho návrhu zákona v skrátenom legislatívnom konaní.